

1. bitte den Tisch! (decken) 2. deinen Rucksack, bitte! (packen)
3. die Tür! (öffnen) 4. dein Zimmer, bitte, i (aufräumen)
5. , bitte, ins Bett! (gehen) 6. Bitte, den Satz zu Ende! (schreiben)

21.1. Utwór formy 2. osoby liczby pojedynczej trybu rozkazującego.

Tworząc tryb rozkazujący od czasowników zwrotnych odmieniamy również zaimek zwrotny. Zaimek ten występuje bezpośrednio po czasowniku (por. rozdz. 13):

Verspäte dich nicht! (Nie spóźnij się!)
Putze dir die Zähne! (Umij sobie zęby!)

Za pomocą trybu rozkazującego wyrażamy żądanie: **Steh auf!** (Wstawaaj!), **Geh weg!** (Idź sobie!). Prośbę, radę lub zaproszenie wyrażamy, dodając słowo **bitte**, które może występować w różnych miejscach w zdaniu:

Öffne bitte das Fenster! / **Öffne das Fenster, bitte.** / **Bitte, öffne das Fenster!** (Otwórz proszę okno!)

W czasownikach rozdzielnie złożonych oddziela się od tematu i przechodzi na koniec zdania:

Steh(e) früh auf!
Stehen wir früh auf!
Steht früh auf!
Stehen Sie früh auf!

Formę trybu rozkazującego dla pierwszej i trzeciej osoby liczby mnogiej (tzw. formę grzesznościową) tworzymy zamieniając miejscami zaimek osobowy i czasownik:

Wir machen das gleich. **Machen wir das gleich!** (Zróbmy to od razu!)
 Sie gehen schon nach Hause. **Gehen Sie schon nach Hause!** (Proszę już iść do domu!)

Formę trybu rozkazującego dla drugiej osoby liczby mnogiej tworzymy przez odrzucenie zaimka osobowego **ihr**:

Geh! ins Bett! (Idźcie do łóżka!)
Arbeitet viel! (Duzo pracujcie!)
Öffnet das Buch! (Otwórzcie książkę!)

Ihr geht ins Bett.
Ihr arbeitet viel.
Ihr öffnet das Buch.

W zdaniach rozkazujących czasownik znajduje się zawsze na pierwszym miejscu!

nach Hause gehen **Du gehst nach Hause.** **Geh(e) nach Hause!** (Idź do domu!)
nicht so viel arbeiten **Du arbeitest nicht so viel.** **Arbeite nicht so viel!** (Nie pracuj tak dużo!)
die Tür öffnen **Du öffnest die Tür.** **Öffne die Tür!** (Otwórz drzwi!)

Formy trybu rozkazującego tworzymy od odpowiedniej formy osobowej czasownika. W drugiej osobie liczby pojedynczej odrzucamy zaimek osobowy oraz końcówkę **-st**. Zaimast niej dodajemy końcówkę **-e**. W języku potocznym często rezygnuje się z końcówki **-e**. Jest ona obowiązkowa jedynie w czasownikach, których temat kończy się na **-t, -d, -tm, -ch, -ft, -fn**:

W języku polskim możemy utworzyć tryb rozkazujący dla trzeciej osoby liczby pojedynczej (niech on/ona/ono zrobi). W języku niemieckim jest to niemożliwe.

Tryb rozkazujący wyraża polecenie lub prośbę. Tworzymy go dla:

- drugiej osoby liczby pojedynczej (**du**)
- drugiej osoby liczby mnogiej (**ihr**)
- pierwszej osoby liczby mnogiej (**wir**)
- trzeciej osoby liczby mnogiej (**Sie**), tzw. formy grzesznościowej.